

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/17 Fall 2016, p. 267-282

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11121>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 14.11.2016

✓ Accepted/Kabul: 14.12.2016

✍ Referees/Hakemler: Prof. Dr. Sami KILIÇ – Doç. Dr. İhsan
ÇAPCIOĞLU

This article was checked by iThenticate.

ALEVİ MEŞREP BİR TARİKAT: GALİBİLİK

Ali ALBAYRAK*

ÖZET

İslam dünyasında bazı tarikatların Hz. Ebu Bekir'e bazılarının da Hz. Ali'ye dayandıkları kabul edilir. Silsilelerini Hz. Ali'ye dayandıran tarikatlar genel olarak Alevî meşrep olarak isimlendirilmiş, aynı zamanda cehrî zikri tercih eden tarikatlar da Alevî kelimesi ile nitelendirilmiş, Hz. Ali de cehrî zikri benimseyenlerin piri olarak kabul edilmiştir. Zikirlerini genel olarak cehri yapan Galibiler de mezhepte Hanefî, meşrepte Alevî olduklarını kabul etmektedirler. Tarikatın kurucusu Galip Hasan Kuşçuoğlu'dur. Ağustos 1993 tarihinde manevi meclisin kararı ile Kadiri ve Rufai tarikinin birleşimi olarak, Galibiliğin bir kol olarak Galip Hasan Kuşçuoğlu'na verildiğine, o mecliste Seyyid Abdulkadir Geylani, Seyyid Ahmed Kebir Rufai, Şeyh Ahmet Yesevi, Şeyh Ahmed Kuddusi daha nice maneviyat büyüklerinin bulunduğu inanılmaktadır.

Kuşçuoğlu 2013 senesinde vefat etmiştir. O'nun vefatından sonra tarikatta herhangi bir dağılma olmamış, halifelerinden olan Ali Yetkin Şekerci ve Atıf Uzunömeroğlu tarikatın yeni şeyhleri olarak kabul edilmişlerdir. Galibilerin faaliyette olduğu illerde yapılan istişareler sonucu bazı illerde Ali Yetkin Şekerci, bazı illerde de Atıf Uzunömeroğlu şeyh olarak kabul edilmiştir. Bütün Galibi dervişler tarafından her iki şeyhe karşı derin bir hürmet ve saygı gözlenmektedir. Galibilerin ibadetlerini yaptıkları mekanlara "Kitap Sünnet ve Asra Uygun İbadethane" adı verilmektedir. Galibi dervişleri bu mekanı daha çok dergah olarak isimlendirmektedir. Galibi dergahının iç süslemelerinde on iki köşeli ve sekiz köşeli süslemeler dikkat çekmektedir. On iki sayısının yukarıda söylendiği gibi on iki tarikatı, sekiz sayısının da Selçuklu yıldızını temsil ettiği tahmin edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarikat, Galibilik, Şeyh, dini grup, Galip Kuşçuoğlu

---

* Yrd. Doç. Dr. Akdeniz Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Sosyolojisi, El-mek: alialbayrak68@gmail.com

---

A CHARACTERIZED AS ALEVI OF ORDER: GALIBIS

ABSTRACT

In Islamic world some orders are based on Hz. Ebu Bekir and some orders are based on Hz. Ali. The orders which are based on Hz. Ali are generally named as Alevi-Meşreb. The orders which practice Zikir vocally are also characterized as Alevi. Hz. Ali is assigned as the master of the people who practice vocal Zikir. The Galibis who practice Zikir vocally accept that they belong to the Hanefi order and also Alevi in spirit. The founder of the order is Galip Hasan Kuşçuoğlu. With the decision of the spiritual council, as the unification of the Kadiri and Rufai orders at August 1993, the Galibi Order is given to Galip Hasan Kuşçuoğlu. It is believed that at that time, in that council there were spiritual leaders like Seyyid Abdulkadir Geylani, Seyyid Ahmed Kebir Rufai, Şeyh Ahmet Yesevi, Şeyh Ahmed Kuddusi.

Kuşçuoğlu passed away in 2013. After his passing the order did not disband, his caliphs Ali Yetkin Şekerci and Atif Uzunömeroğlu were accepted as the new Sheiks of the order. In some cities where the Galibis are working, discussions are made and in some cities Ali Yetkin Şekerci and in some cities Atif Uzunömeroğlu are accepted as the Sheiks. All Galibi dervishes show great respect to both Sheiks. The places where the Galibis are practicing their prayers are called “Kitap Sünnet ve Asra Uygun İbadethane” (Place of worship). The Galibi dervishes are calling these places as Dergah. In the Galibi Dergah, there are twelve-angled and eight-angled decorations. It is guessed that the 12 angled star represents the 12 orders and the 8 angled star represents Seljuk star.

STRUCTURED ABSTRACT

Galibiyah, which is believed to have been given by the spiritual assembly to Hasan Galip Kuşçuoğlu, is a religious order with Alevi characteristics. In other words, it is based on Caliph Ali’s teachings. In 1993, Galibiyah won an independent religious order status. Kuşçuoğlu, the sheikh of the order, is portrayed as an innovative sheikh that follows and uses technology. The sheikh’s love and devotion to Atatürk receives commendation. He advises to his disciples love of Atatürk and devotion to his revolutions. It is seen that the disciples also strictly follow this advice.

In Galibiyah, the rejection of the concept of “bir hırka bir lokma-ultimate poverty” is emphasized as a very important principle, underlining that the world is both a material and a spiritual place of earnings. It is thought that the emergence of this attitude stems from that the sheikh himself was engaged in business and that his advices on this subject were very influential.

Galibis call the places where they perform their prayers as dergah (dervish lodge). It is accepted that these places fulfil the function of joining and integrating the members of the order, as well as being the place for Galibis to fulfil the rites of the order. The foundations belonging

---

Turkish Studies

to order work as a social assistance and solidarity mechanism by providing assistance to members of the order and the poor in the vicinity. In addition, these foundations contribute to the promotion and spread of the order by providing free distribution of bread, CDs and books.

Documentation method was applied in the research. The following information was obtained from data collection techniques such as participant observation and interview. The research is important in terms of considering the issue of sects that occupy an important place in the religious structure of Turkish society. This study aims to explain the religious structure of Turkish society and to understand it correctly

Galibis have prayers which they call Muhammedi, which they are practicing as farz (obligatory), and they also have other prayers which they practice as the necessity of their order. Some prayers are made alone and some are collectively.

The Sheiks gives some dervishes some special Zikir with regarding the dervish's special situation. The Zikir which the dervishes practice specially and individually is called Vird. Vird is considered as the ascension of the dervish in the spiritual realm. Although Vird is considered as individually special, there is a handbook which explains how the daily Vird is going to be practiced.

The Galibi Zikir is practiced vocally and in motion while the disciples are in standing position and in a circular formation. The other important point of the Galibi Zikir is that it is musical and chanty. The elements which create the Galibi Zikir must be considered under the light of the values of the order. The Zikir is practiced publicly.

G. Kuşçuoğlu has important ideas not only regarding Islam but also other religions. These ideas include different specifications than the general ideas. For him, whoever says "There is Allah" is a Muslim. Therefore it is not right to call other people who have other religious beliefs than Islam as *gayr-i müslim*, *kafir*, *gavur* (non-muslim or non-believer). Such behaviour also contradicts to the essence of the religion. According to Kuşçuoğlu the only heavenly religion is Islam. Because there are no other religions, which all prophets are prophets of Islam. Allah did not send any other religions than Islam. He says, that they said "The orders which are sent with our Prophet and Master are cancelled with the new orders of our Prophet and Master." and they forced others, who did not say it, to say so, unknowingly as the people of Muhammed, we also accepted that blasphemy which is the bad fruit of 1200 years of conviction, we thought this was of life as faith and righteousness. So he points out the error of the ways of Muslims in this subject.

The thoughts of Galip Kuşçuoğlu about Atatürk are also very important to mention. His thoughts on him are often mentioned in his books, discussions, CD's and videos. The positive opinion of the Sheiks on Atatürk is also effective among the disciples. The Galibis are proud of their love to Atatürk and they do not shy speaking about this often.

Galip Kuşçuoğlu says that the basic ideal of Atatürk's thoughts is to close the gap between our country and other modern countries and in time go beyond them. But some people accuse him of being a non-believer and some people show Atatürk closer to non-believers and by abusing

---

Turkish Studies

the believers' weaknesses, they try to show Atatürk as a non-believer. According to him, Atatürk is not a non-believer; Atatürk is an exemplary man who believes in Allah and in the prophecy of Allah's Prophet. According to him, Atatürk says "When you apply the orders of the Prophet as they are, you will reach salvation."

According to Kuşçuoğlu the best regimen is Republic. This is why we are more advanced than the other Islamic countries. But we have to work a lot to reach the state of modern civilizations. This is only possible with embracing technology and by putting it in every aspect of our life. Kuşçuoğlu has also a very positive view on secularism. According to him secularism can also be observed in the life of the Prophet.

Among the Galibis there is no favourite political party which comes before other parties. The discussion of politics among the disciples is not widely preferred. Galip Kuşçuoğlu also advises that the politics should be kept outside the dergah. He says that he never advises the disciples to a certain political party. He is only interested in politics as a voter and he only tells his own opinions to the people who ask him.

In the order of Galibi politics is not regarded as an important and decisive element which defines the relations of the disciples. The mystic and spiritual life is more important. It is feared that the politics will corrupt the disciple's spirit and mysticism. But when the mostly voted parties are considered, it can be seen that right parties are more commonly chosen.

When Galibi is considered as a religious group, Sheikh-Murid form can be seen as the basic relation form. As the founding Sheiks of the Order, Galip Kuşçuoğlu is considered as the unifier among the disciples. He is the one who they consult on problematic matters and who they see as the guide to reach spiritual ranks and levels.

Keywords: Order, Galibis, Sheikh, religious group, Galip Kuşçuoğlu

GİRİŞ

Din sosyolojisi biliminin temel ilgi alanının ve araştırma konusu ettiği en zor mevzularından birinin din ve toplum konusu olduğu kabul edilmektedir. Aşkın bir güç olmasının yanında sosyal bir fenomen olarak da kabul edilen dinin, toplum ve diğer sosyal birimlerle karşılıklı bir ilişkisi bulunmaktadır. Bir grup veya toplum içindeki bütün sosyal fenomenlerin birbirleriyle ilişkileri vardır. Bir başka ifadeyle sosyal fenomenler, sürekli olarak karşılıklı etkileşim içerisinde ve her bir parça en azından dolaylı yolla birbiriyle bağlantılıdır (Johnstone, 1992:1-9).

Dinin sosyolojik çözümlenmesinin, öncelikle onun bir dini topluluk veya cemaat oluşturma özelliğinde aranması gerektiği kabul edilir. Her din bir toplum içerisinde ortaya çıkmakta ve yayılmaktadır. Aynı zamanda din, inananlarını birbirlerine bağlayıcı ve birleştirici bir etkiye sahip olduğu için (Giddens, 1989: 459) sosyal hayatta cemaat ya da ümmet olarak ifade edilen bir topluluk oluşturur. Bu nedenle sosyologlar dine, kutsalın toplum hayatındaki tecrübesi olarak bakmaktadırlar (Kaya, 2002: 150). Her yeni dini grup, yeni bir dünya görüşü, değerler sistemi ve toplum düzenini de beraberinde getirmektedir. Bununla birlikte dini grubun, kültürel hayatın bütün kısımları ile yakın ilişki halinde olduğu açıktır (Freyer, 1964: 64).

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/17 Fall 2016

Geçmişten günümüze dini-sosyal hayatta önemli bir yer edinen tarikatlar din sosyologları tarafından dini gruplar konusu içerisinde incelenmekte ve tarikatlar dinden doğan dini bir grup olarak isimlendirilmektedir.

Batılı din sosyologlarından Wach'a göre, yeni dini gurupların teşekkülüne sebep olan bir durum da dini gruba ve onun müesseselerine yönelik ikazların gelişmesidir. Her yüksek dinde dinin bütün emirlerini yerine getirmeye harfiyen kararlı olan ve halkın çoğunluğuyla veya dinin resmi teşkilatıyla ihtilafa düşmüş kimselere rastlanır. Bu kimselerin inzivaya çekildikleri veya cemaatten ayrılmasa da daha derin ve köklü bir şekilde dini hakikatler alemine gömüldükleri görülür. Büyük mutasavvıfların bu kategoriye dahil oldukları kabul edilebilir. Bu şahsiyetlerin çevresinde kendilerine katılanlardan oluşmuş bir zümre teşekkül edebilmektedir. Şahsi bir merkez olmaksızın da bu tür gurupların oluşabileceği tespit edilmiştir. Grup mensupları büyük dini cemaatten ayrılma arzusunda olmayıp daha dar bir çevrede, hususi surette yoğun bir dini hayat yaşamak istemektedirler. Bu guruplar sağlam bir teşkilata sahip oldukları takdirde "ihvan birlikleri" olarak adlandırılmaktadırlar. Bu birliklerden sonraki adımı "tarikatlar" teşkil eder. Dini grupların çok mühim bir türünü teşkil eden tarikatlar İslam, doğu ve batı Hristiyanlığı, Budizm, Taoizm, Jainizm gibi hemen hemen bütün evrensel dinlerde mevcut olagelmıştır. Tarikat mensuplarından talep edilen hususlar da bütün yüksek dinlerde benzerlik göstermektedir. Bunlar kısaca; hayat boyunca tarikata mensubiyet, yüklenilen mükellefiyetlerin kesinlikle yerine getirilmesi gibi hususlardır. Tarikata giriş isteğe bağlıdır ama uyulması mecburi bütün mükellefiyetlerin kabul edildiğine dair bir sözün verilmesi gerekmektedir. Wach, Müslüman tarikat hayatının, gece yarısına kadar arayışlarda bulunma, oruçlar, dualar, ilahiler ve özel tecrübelerle karakterize olduğunu söylemektedir (Wach, 1995: 234).

Kelime anlamı yol, meslek, meşrep demek olan tarikat, İslam geleneği içerisinde ortaya çıkan tasavvuf akımının çeşitli ekoller halinde kurumsallaşması üzerine, söz konusu ekollerin her biri için kullanılan bir kavram haline gelmiştir. Bu kavram daha geniş anlamda sadece İslam'da değil, İslam dışı birçok gelenekte de var olan ve mistik düşünce ve yaşam tarzıyla tanrısal bilgiye ulaşmayı, hakikati elde etmeyi, kurtuluşu sağlamayı ya da tanrıya yok olmayı hedefleyen dini akımları da ifade eder (Kirman, 2011: 319-320).

Sözlükte gidilecek yol, izlenecek usul, hal ve gidiş manasındaki tarikat, terim olarak, Allah'a ulaşmak isteyenlere mahsus adet, hal ve davranış anlamlarına gelmektedir. Sufiler tarikatı, herhangi bir tarikata giren kişiyi hakikate götüren yol şeklinde tanımlamaktadırlar (Öngören, 2011: 95).

İslam dünyasında tasavvuf, dini daha derinden yaşamak isteyenlerin takip ettikleri yol, dinin daha içten ve daha özel bir yaşanış biçimi olarak kabul edilmiştir. Önceleri zühd şeklinde başlamış, daha sonra tasavvuf olarak isimlendirilmiştir. Tarikat kavramı, insanların manevi kabiliyetlerini geliştirmek için kurulmuş dini-manevi yol anlamında kullanılmakla (Demirci, 2000: 163) birlikte sufizmin kurumsallaşmış şekli olarak da ifade edilmektedir (Atacan, 1990: 24).

Erol Güngör'e göre lügatta yol anlamına gelen tarikat İslam tasavvufunda sufi yöntemlerle Allah'a yaklaşmak manasına gelir. Tasavvufi anlayışa göre insan kendi yolunu seçebilir ancak bu yola tek başına gidemez. Böyle bir tercihte bulunan kişinin kendisine bir rehber bulması gerekmektedir (Güngör, 1996: 81).

Tarikat kavramı zaman içerisinde sahip olduğu anlamın içeriği bakımından bazı değişikliklere uğramıştır. İlk ortaya çıktığı VI/XII. yüzyıllarda ahireti kazanmak için dünyadan yüz çevirmek, ruhi kuvvetleri terbiye, nefis ve tabiata ait kuvvetleri kontrol altına alabilmek için izlenen yol manası daha çok kullanılıyordu. Daha sonra kurumlaşma sürecini tamamlayarak bir tekke ve zaviye etrafında şeyh olarak kabul edilen manevi bir rehber gözetiminde ruhi eğitim gören kişilerin

---

Turkish Studies

uyguladıkları ahlaki ve sosyal kuralların bütünü şeklinde tanımlanır hale gelmiştir (Bardakçı, 2005: 227).

Tarikat kelimesinin sözlükte, ahlâkî psikolojik bir yöntem olarak, hayatını Tanrı'nın bilgisinin elde edilmesine yöneltmiş bulunan sufîyi Allah'a ulaştırın "yol" anlamına gelmesi, başlangıçta sufîliğin bireysel bir hareket şeklinde başladığını anlamamıza izin vermektedir. Kelime, teşkilatlanmış tarikat zümrelerini ifade eder bir anlam kazandıktan sonra bile bu ilk manâsını bir ölçüde korumuş görünmektedir. Öte yandan, ilk individualist zahitler, kendi görüş ve düşüncelerini halka anlatmaya başladıkları andan itibaren, etraflarında birer "sohbet" halkası oluşmaya başlamıştı. Onlar, belki de bu konuda, Hz. Peygamber'in "sahabe" ile olan ilişkilerini karakterize eden sohbetleri model almak suretiyle şekillendiler (Günay-Ecer, 1999: 124-125; Çelik, 2011: 20).

1. GALİBİLİK TARİKATININ YAPISI

İslam dünyasında bazı tarikatların Hz. Ebu Bekir'e bazılarının da Hz. Ali'ye dayandıkları kabul edilir. Silsilelerini Hz. Ali'ye dayandıran tarikatlar genel olarak Alevî meşrep olarak isimlendirilmiş, aynı zamanda cehrî zikri tercih eden tarikatlar da Alevî kelimesi ile nitelendirilmiş, Hz. Ali de cehrî zikri benimseyenlerin pîri olarak kabul edilmiştir. Bu düşünce peygamber zamanında gerçekleşen şu olaya dayandırılır: Hz. Peygamber, Hz. Ali'yi diz çöktürüp gözlerini yumdurmuş ve üç kere "La ilahe illallah" demiştir. Daha sonra da aynı cümleyi ona tekrarlatmıştır. Zikirlerini sesli olarak yapan tarikatlar genel olarak silsileleriyle Hz. Ali'ye bağlanırlar (Kara, 1990: 202). Kadirilik ve Rufailik tarikatlarının birleşiminden ortaya çıkan yeni bir kol olarak kabul edilen, (Aydın, 2011: 31) zikirlerini genel olarak cehri yapan Galibiler de mezhepte Hanefî, meşrepte Alevî olduklarını ifade etmektedirler.

1.1. Traikatın Kurucusu

Galibilere göre, 1993 tarihinde Gavsul-azam Seyyit Abdulkadir Geylani, Seyyit Ahmede'r-Rufai, Şeyh Ahmet Yesevi, Şeyh Ahmed Kuddusi gibi tasavvuf büyüklerinin bulunduğu manevi meclisin kararı ile Kadiri ve Rufai tarikatının birleşimi olarak değerlendirilen Galibilik kolu müstakil bir tarikat olarak kabul edilmiş, tarikatın piri olarak da Kuşçuoğlu görevlendirilmiştir (Kuşçuoğlu, 1998: 86; www.galibivakfi.com).

Galip Kuşçuoğlu'nun liderliğinde Galibilik 1950'lerden günümüze gelişerek gelmiş bir tarikattır. Kadirilik-Rufailik'te de bir şeyh olan Kuşçuoğlu, bu geleneklerin bir selefi olan Galibilik sorumluluğunun da kendisine verildiğini belirtiyor (Güngör, 2016: 93).

1919 Tarihinde Çorum'da ehl-i tasavvuf bir anne ve babadan dünyaya gelen Galip Kuşçuoğlu'nun babası H. Hasan ve annesi Fatma Kuşçuoğlu'dur. Seyyid ve şerif olup, soyu astronomi bilimcisi Ali Kuşçu'ya dayanmaktadır (Başegit, 2015: 78). İki erkek ikisi kız olmak üzere dört kardeşin en küçüğüdür. 1939 yılında ondokuz yaşında iken, Rufai Şeyhi yedi tarikattan icazetli Çorumlu Hacı Mustafa Anaç Efendi'nin kızı Fatma Hanım'la evlendi. Bu evlilikten yedi kız ve bir erkek çocuğu dünyaya geldi. 1941 – 1945 yıllarında 44 ay süreyle Gümüşhane Torul'da askerlik hizmetini yaptı. Askerlikten terhis olduktan 15 gün sonra annesi Fatma Hanım vefat etti. 1961 – 1962 yıllarında Ankara'da Siteler semtine taşındı. 1969 senesinde Hüseyingazi Başak Mahallesi'nde satın alınan arsa üzerine Tevhid Camii adıyla ilk Dergâhını 1979 yılında inşa etti. 1992 yılında Antalya'ya gitti. Antalya'da zaman içerisinde Mazı Dağı ve Ahadlı dergâhlarını inşa etti.

14 Aralık 2013 tarihinde ahirete irtihal etti. Bakanlar kurulundan alınan izinle 15 Aralık 2013 tarihinde vasiyeti üzerine İstanbul Beylikdüzü Gürpınar Dergâhına defnedildi. Kuşçuoğlu'na tarikat mensupları tarafından Efendi, Efendimiz diye hitap edilirken, onun kendisi için Abd-i aciz demeyi tercih ettiği eserlerinden ve sohbetlerinden anlaşılmaktadır.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/ 17 Fall 2016

Kuşçuoğlu'nun hayatında teknoloji büyük bir öneme sahiptir. O teknolojiyi hem kendi hayatında aktif olarak kullanmış hem de müritlerine bunu tavsiye etmiştir. “Uyanın! Kurtuluş ilim, irfaniyet, haram dışında olan güzellikler yaratanını inkar etmeyen gün geçerli olan teknoloji ile bağdaşan medeniyettir” (Kuşçuoğlu, 2004: 100) diyerek bu konudaki düşüncelerini beyan etmiştir.

Galip Kuşçuoğlu'nun ölümünden sonra kendisine halifelik yapan Atıf Uzunömeroğlu ve Ali Yetkin Şekerci tarikatın yeni şeyhleri olarak kabul edilmektedir.

Kuşçuoğlu'nun, bildiği hakikatleri etrafındaki insanlara tatlı bir dille, sevdirerek anlatması; tasavvufî hayatı siyasetten uzak tutma hususunda son derece hassas davranması, demokrasi ve cumhuriyet taraftarı olduğunu beyan etmesi ve insan hakları konusuna duyarlı olduğunu her fırsatta vurgulaması yine Galip Efendi'nin önemli özelliklerinden kabul edilmektedir (www.ghkvakfi.com).

Tasavvufî ve dini görüşlerini dile getirdiği eserleri şunlardır:

1. Muhtaç Olduğumuz Kardeşlik,
2. Tasavvuf ve Zikrullah,
3. (Merhamet-i İlahiden Hikmet-i İlahi Olan Asra Uyumlu) Rahmet Damlaları,
4. Metafizik 1,
5. Metafizik 2,
6. Kur'an'da Tesettür, Hicap ve Edep,
7. Hikmetli Sözler, (Ehli Halden Derlenen Hikmetli Kelam ve Yaşantılar)
8. Mini Hac Rehberi,
9. Mü'minlere Nizamı İlahiden Bir Katre! İnkârcılara Allah Kelamı İle Uyarı,
10. Galibi Vazifelilerin Tarik-i Müstakim Mekarimi Ahlak El Kitabı ve İslami Tasavvuf Prensipleri.

Kuşçuoğlu'nun röportajları çeşitli gazete, dergi ve TV programlarında yayınlanmıştır. Yaptığı sohbetler ve yönettiği zikirler, bizzat kendisi tarafından kurulmuş olan Galip Hasan Kuşçuoğlu Kültür – Eğitim ve Yardım Vakıflarına ait internet siteleri ile Youtube'de yayımlanmaktadır. Onun sohbetleri, zikir kaset ve CD'leri ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. (www.ghkvakfi.com).

Tarikat mensuplarına göre yukarıdaki eserler efendilerine Allah'ın lütuf ve inayetiyle yazdırılmıştır. Bundan dolayı da müritler üzerinde derin bir etkiye sahip bu kitaplar tarikat mensupları tarafından dikkat ve titizlikle okunmaktadır (Efe, 2013: 188). Bu kitaplar müritlerin tarikatları hakkında bilgi sahibi oldukları başvuru kaynakları niteliği taşımaktadır.

1968 yılında sadece birkaç müritle irşad çalışmalarına başlayan Kuşçuoğlu, tarikatın ilk halkasını Ankara'da Alevilerin yoğun olarak bulunduğu bir mevki olan Hüseyin gazi mahallesinde oluşturmaya başlamıştır. 1969 yılında bu mahallede Tevhid Camiinin arsası müritler tarafından satın alınmıştır. Arsanın etrafına dervişlere ait evler yapılmış ve dervişler buralara yerleştirilmiştir. Tevhid Camiinin inşaatına 1974 yılında başlanmış yapının planı da bizzat Kuşçuoğlu tarafından çizilmiştir. İlk nüvesi burada oluşan tarikat günümüzde, Ankara, İstanbul, Kayseri, Çorum, Antalya, Kütahya, Konya, Kahramanmaraş, Şanlıurfa, İzmit ve Bursa gibi iller başta olmak üzere Türkiye'nin birçok yerine yayılmış bulunmaktadır (Efe, 2013:189).

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 11/17 Fall 2016

1.2.Mekânsal Yapı

Galibilerin ibadetlerini yaptıkları mekanlara “Kitap Sünnet ve Asra Uygun İbadethane” adı verilmektedir. Galibi dervişleri bu mekanı daha çok dergah olarak isimlendirmektedir. Antalya’da ibadethanede kubbe yerine Rufai sarığından hareketle sarık motifi yerleştirilmiştir. Sarığın on iki tarikatı temsil eden on iki köşesi bulunmaktadır. Mekanın en üstünde büyük harflerle “ALLAH” yazısı vardır. Buradan hareketle bu ibadethane halk arasında Allah Camii diye anılmaktadır.

Galibi dergahının iç süslemelerinde on iki köşeli ve sekiz köşeli süslemeler dikkat çekmektedir. On iki sayısının yukarıda söylendiği gibi on iki tarikatı, sekiz sayısının da Selçuklu yıldızını temsil ettiği tahmin edilmektedir.

Mekan içerisinde on üç tarikatın isminin yazılı olduğu levhalar bulunmaktadır. Bu tarikatlar sırasıyla şunlardır: Kadiri, Rufai, Bedevi, Dussuki, Şazeli, Sadiye, Mevlevi, Bektaşî, Halveti, Nakşibendi, Bayramî, Celveti ve Galibi.

Mekanda “21. Asra Uyumlu Tasavvuf Sergisi” adı altında bir sergi bulunmaktadır. Sergiye girişin sol tarafındaki duvarda “Ümmetime söyleyin! Geçmiş Zamana Göre Değil, Yaşayacakları Zamana Göre Hazırlansınlar!” ifadesinin altında şu açılığa vardır: Peygamberimiz efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (sav) tarafından Mekke’i Mükerrreme’de 30 Ocak 1995 sabah namazından sonra hal’i yakazada hitap edildi bu abd’i acize. Bütün insanlık alemine duyurmaklığım işaret edildi. (Pir’i Galibi)

Sergi salonunda Ankara’daki Pir-i Galibi H. Galip Hasan Kuşçuoğlu Tevhid Külliyesi başta olmak üzere, Türkiye’nin çeşitli illerinde bulunan Galibi dergah ve külliyelerinin fotoğrafları bulunmaktadır. Galip Hasan Kuşçuoğlu Eğitim-Bilim-Kültür ve Yardım Vakfı’nın faaliyetlerinin gösteren fotoğraflar, bu vakıfların hizmetleriyle ilgili gazete haberleri ve vakıflara verilen teşekkür belgeleri ve plakeler bulunmaktadır. Sergide Abdul Kadir Geylani’den başlayan silsile ve burhan köşesi vardır. Galip efendinin evliyalığının delili olduğu kabul edilen onun vücudunda görülen manevi izleri, elinde ve yüzündeki benleri gösteren resimler vardır. Kuşçuoğlu’nun şeyh olduğuna delil olarak gösterilen ve hitab-ı ilahi olarak kabul edilen, Onun aynı zamanda Galibi şeyhi olarak ilan edildiğini gösteren levhalar vardır. Serginin girişinin sağ tarafında şeyhin yazdığı kitapların bulunduğu camekânlı bir bölüm bulunmaktadır. Sergide Atatürk’ü anlatan bir köşe, Kuşçuoğlu’nun Atatürk ile ilgili görüşlerinin yer verildiği levhalar ve Atatürk’ün din ile ilgili fikirlerini ihtiva eden fotoğraflar, gazete haberleri de bulunmaktadır. İstiklal Marşı, Atatürk’ün Gençliğe Hitabesi de vardır. Galip Efendi’nin çeşitli konularla ilgili sözleri ve dünyanın farklı yerlerine yazılmış mektuplar ve gelen cevaplar vardır. Sergide devlet büyükleri ve Diyanet İşleri Başkanlarının Kuşçuoğlu’na yazdıkları yazılar, Dünya Dinleri Parlamento Konseyi’ne ait olduğu söylenen, Kuşçuoğlu ile ilgili görüşleri ve düşünceleri yansıtan belgeler bulunmaktadır. Mekanda Allah’ın sıfatlarının yazılı olduğu bir çerçeve bulunmakta, deistlerin Galibilik hakkındaki görüşlerinin yer aldığı yazılar da sergilenmektedir. Sergide bir de burhan köşesi bulunmaktadır. Bu köşede iki adet def, iki tane ney, iki baston üç tane topuzlu şiş, Hz. Alinin zülfikarına benzer çift ağızlı bir kılıç bulunmaktadır. Sergide internet köşesi, Galip Efendinin yazıları, onu temsil eden karikatürler ve medya köşesi de vardır. Bu serginin aynı zamanda Galip Efendinin zaman zaman sohbetlerini yaptığı bir mekan olarak kullanıldığı da anlatılmaktadır.

1.3.Hiyerarşik Yapı

Tarikatlar içerisinde her ne kadar aşılması mümkün olmayan bir özellik taşımasa da şeyhten dervişe uzanan bir hiyerarşik yapı göze çarpmaktadır. Söz konusu hiyerarşinin doğuştan veya önceden kazınmadığı, zaman içerisinde sonradan ve tarikat içerisindeki tecrübelerine bağlı olarak verildiği bilinmektedir. Galibilik içerisinde de hiyerarşik bir yapı vardır. Bu yapı aşağıdaki gibidir:

Turkish Studies

1. Şeyh: Allah tarafından kendisine verilen ruhsatla her türlü eğitim ve irşad vazifesini yerine getirir.
2. Halife: Şeyhi adına irşat faaliyetlerinde bulunan, ölümünden sonra da onun yerine geçen kimsedir.
3. Müğaba/Nukeba: Tarikatın şeyhi tarafından görevlendirilen, zikir, ders, sohbet ve vakıf işlerini takip edenlerdir. Galip Efendi adına ders verir, zikir yaptırırlar. Bazıları da sohbet eder.
4. Nagıp/Naip: Şeyhleri adına ders verip zikir yaptırırlar.
5. Çavuş: buldukları yerde zikir yaptırabilirler.
6. Derviş: Tarikata bağlı olanların genel adıdır. “Vazifesinin idrakinde Allah’a ibadet eden kimse” olarak tarif edilirler. 1993 yılından önceki dervişler Kadiri Rufai, sonrakiler ise Galibilik tarikatı kurulduğu için Galibiler olarak isimlendirilirler. Önceden ders alan ve Kadiri Rufai olarak isimlendirilen dervişler 1993 yılından sonra kendilerini Galibi olarak ifade etmektedirler.

2- İbadetler

Galibilerin Muhammedi ibadetler olarak isimlendirdikleri, farz olan ibadetlerin yanında tarikatlarının gereği olarak yapmaları gereken birtakım ibadetler bulunmaktadır. Bunlardan bazıları tek başına bazıları da toplu olarak yerine getirilmektedir.

2.1. Zikir

Zikir kulu Allah’a ulaştıran yüce yolların ortak esası, tarikatın temel ilkesi ve ibadetlerin en üstünü olarak kabul edilir (Ayni, 1985: 62). Genel bir tanımlama ile zikir, Allah lafzı başta olmak üzere, Allah’ın adlarını ve sıfatlarını belli bir ahenk içerisinde tekrarlayarak anmak ya da hatırlamak üzere gerçekleştirilen bir ritüeldir. Tarikatlarda zikir en temel etkinlik olarak kabul edilmektedir. Çoğu zaman tarikat mensupları İslami yaşayış biçimlerini diğer İslami geleneklerden ayırt etmede en önemli kriterin, kendilerinin zikir yapmaları olduğunu vurgulamışlardır (Atay, 1996: 121). Bütün tarikatlarda olduğu gibi Galibilerde de zikir çok önem verilen bir ibadettir. Kuşçuoğlu’na göre mü’minin üç kalesi vardır. Buların birincisi mescit, ikincisi Allah’ı zikretmek, üçüncüsü de Kur’an okumaktır (Kuşçuoğlu, 1998: 62).

2.2. Bireysel zikir

Şeyhin, dervişin özel durumunu gözönünde bulundurarak kişiye özel olarak verdiği bir zikir vardır. Dervişlerin özel ve bireysel olarak yaptıkları bu zikre vird adı verilir. Vird, dervişin mana aleminde yükselme vesilesi olarak kabul edilir. Vird her ne kadar kişiye özel olarak kabul edilse de bu konuda günlük virdin nasıl yapılması gerektiğinin anlatıldığı bir el kitabı da bulunmaktadır. Buna göre Galibi dervişlerinin günlük virdi aşağıdaki gibidir:

“Hu ya tabibel kulup, medet ya erhamer rahimin, medet ya ekremel ekremin, medet ya ilahel alemin. Destur, ya Adem safiyullah, destur ya Nuh şekirullah, destur ya İbrahim halilullah, destur ya Musa kelimullah, destur ya İsa ruhullah, destur ya Muhammet Mustafa habibullah, destur ya cümle peygamberan-i izam ve Resul-i kiram hazeratı ruhları için fatiha.

Çar-i yar-ı ba-safa Ebu Bekir-i Sıddık, Ömerü’l-Faruk, Osman-ı Zi’n-Nureyn, Aliye’l-Murtaza, Hazret-i Hamza ve Hazret-i Abbas radiyallahu anhüm efendilerimizin, ehl-i beytin, al-i beytin, evlad-ı Resulullah’ın, ashab-ı Resulullah’ın, ashab-ı kiram, ashab-ı güzinin, sahabe-yi kiram, sahabe-yi güzinin, muhacirinin ve ansarın, tabiinin, tebeu tabiinin, müctehid-i izam efendilerimizin, ba-husus Gavsü’l-A’zam Seyyid Abdulkadir Geylani, Seyyid Ahmed er-Rufai, Seyyid Ahmed el-Bedevi, Seyyid İbrahim Dussuki, Şeyh Ebu’l-Hasan Ali Şazili, Şah-ı Nakşibent Muhammed

Bahaattin, Şeyh Ahmet Yesevi, Şeyh Ahmet Kuddusi, ba-husus Şeyhimiz Üstadımız Maraşlı seyyit Ali Sezai Efendi, Hacı Mustafa Efendi, Sofu Ökkeş Efendi, Çorumlu Hacı Bekir Baba, Hacı Ali Efendi, Hacı Mustafa Anaç Efendi, Hacı Bekir Kuşçuoğlu, Muhammed Esad Efendi, Hacı Sami Efendinin ruhları için, Şeyhimiz Üstadımız Hacı Galip Hasan Efendinin ervah-ı kudsiyelerine, Şeyhimiz üstadımız Hacı Atif Efendi'nin ervahı kudsiyelerine, turuk-ı aliyyeden ahirete irtihal etmiş cümle meşayih-ı izam efendilerimizin ve derviş kardeşlerimizin, ehl-i iman ve ehl-i İslamın, akrabaları taallukatımızın da ruhları için Fatiha maa's-salevat, der, 3 İhlas 1 Fatiha okur, cümlesine bağışlar" (Kuşçuoğlu, 1998: 244-245).

Aşağıda belirtilen adetlerde esmalar okunarak Galibi virdi yapılır.

51 - adet Bir adedi binbir sebebe Bismillahirrahmanirrahim.

100 - adet Ya Rabbi verdiğin nimetlere çok şükür, el-hamdü lillah.

100 - adet Hasbünallahu ve ni'me'l-vekil (sonunda, ni'me'l-Mevla veni'me'n- Nasir gufraneke Rabbena ve ileyke'l-masir, der, ALLAH'a teslimiyetini arz eder.)

100 - adet Allahümme salli ala seyyidina Muhammedin ve ala ali seyyidina Muhammed ve sahbihi ve sellim,

100 - adet Estağfirullah el-azim min külli zenbin ve etübü ileyh (bildiği bilemediği günahlarına Rabbından özür diler.),

500 - adet La ilahe illallah (der, Kur'an'da mevcut ayetle: "Fa'lem ennehu la ilahe illallah" deye başlar.),

500 - adet Allah ("ya" nidası ile başlar, ilkinde, durulduğunda, her yüzüncüde ve en sonuncuda "(c.c)" der) (Kuşçuoğlu, 1998: 248).

2.3. Toplu zikir

Galibi zikri, müritlerin ayakta ve halka şeklinde dizilmesiyle cehri (sesli) ve hareketli olarak icra edilmektedir. Galibi zikrinde önemli bir diğer husus da müzikli ve ilahili oluşudur. Galibi zikrini oluşturan öğelerin, tarikatın verdiği değerler çerçevesinde değerlendirilmesi zikri anlamada faydalı olacaktır. Zikir halka olarak yapılmaktadır. Zikrin halkalar şeklinde olmasının nedeni Peygamber'in zikir halkalarını cennet bahçesine benzetmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Alanda elde edilen verilere göre, zikirde halka şeklinde olmanın bir nedeninin de insanların Allah huzurundaki eşitliği ifade ettiği düşüncesi olduğu tespit edilmiştir. Çünkü zikir halkasının bir başlangıcı ve bitişi yani ilki ve sonu yoktur. Bazı dervişler de "Halka eşitliği, eşit katılımı ifade eder. Mesela, tartışma programlarında katılımcılar yuvarlak masaya oturtulur. Bu ne demektir? Yani siz fikirlerinizi ifade etmede eşitsiniz. Bunun gibi zikirde de halka olmak, herkes eşittir anlamına gelmektedir." Diyerek, halka halinde zikri televizyonlarda yapılan tartışma programlarındaki oturma şekliyle anlatmaya çalışmışlardır.

3. Galibiliğin Dünya Görüşü

3.1. Diğer Din Mensuplarıyla İlgili Görüşleri

G. Kuşçuoğlu'nun İslam Diniyle olduğu gibi İslam dışındaki diğer dinlerle ilgili de kayda değer fikirleri bulunmaktadır. Bu fikirler söz konusu dinlerle ilgili genel kabulden farklı özellikler taşımaktadır. Ona göre "Allah vardır diyen Müslümandır". Dolayısıyla da diğer dinlere mensup olanları gayr-i müslim, kafir, gavur gibi kavramlarla ifade etmek doğru değildir. Böyle bir tutum dinin özüne de muhaliftir. O bu konuda: "Allah'ın emrine, Resulünün tebliğ ettiği şeriatına bilmeden muhalefet ettik. Bizim yaşantımıza benzemeyenlere ibadet ve taatları bizim yaptığımıza benzemez

ise “gayr-i müslimdir, kafirdir, gavurdur” dedik. Allah’ın rahmetini kalıplaştırdık” diyerek diğer din mensuplarını ötekileştiren bir zihniyetin doğru olmadığını bildirmektedir. Kuşçuoğlu, “‘Muhammedün resulullah demeyen cehenneme gidecek’ fetvasında ısrarın, hakikat dışı düşünce ve telkinin ile ahir zaman peygamberini alemlere rahmet olarak değil de rahmetin alternatifi gibi göstermeye çalışıyorsun sayısız, milyarları insafsız ve merhametsizce cehenneme at, bunun ismine de “İslam” de. Suçları ne imiş bu günahkarların: “Muhammedün resulullah” dememişler”. (Kuşçuoğlu, 2001: 96; Kuşçuoğlu, 2003: 102-103)). Diyerek “Muhammedün resulullah” demenin kurtuluşa ermek için şart olmadığını vurgulamaktadır.

Kuşçuoğlu, Kur’an’da Maide Suresi 51. ayetin yanlış anlaşıldığını ileri sürerek bu yanlış kendi mealiyle düzeltilmektedir. Bu ayet Diyanet İşlerinin yayınladığı Kur’an meallerinde “Ey iman edenler! Yahudileri ve Hristiyanları veli (sırdaş, ost ve idareci) edinmeyin. Onlar (ancak) birbirlerinin yar ve yardımcıları (İslamın düşmanı) dırlar. Kim onları (ve aynı zihniyette olanları) veli edinirse, o da onlardandır. Şüphesiz Allah (böylece kendilerine ve Müslümanlara) zulmeden toplumu doğru yola erdirmez.” Şeklinde tercüme edilmiştir. Kuşçuoğlu ise bu ayeti şöyle çevirmektedir. “Ey iman edenler! Yahudi ve Hristiyanların evliyalarını evliya edinmeyin!.. Onlar kendilerinin evliyasıdır. (Sonra gelen şeriatı kabul ettikten sonra, evvelki şeriatteki evliyalar senin şeriatından lütfedilen evliya değildir. Sana lütfedilen şeriatını gününe yansıtan ve emri ilahiye uyumlu evliyana tabi ol. Geri döndüğünüz zaman evvelki şeriate dönüşünle sonra gelen şeriate biatinle indi ilahiyede nefsinize zulmetmiş olursunuz.) Allah zalimler toplumuna yol göstermez.” (Kuşçuoğlu, 2004: 48). Böylece Kuşçuoğlu, bu ayetteki ‘veli’ kelimesinin yanlış anlaşıldığını e bundan dolayı da asırlardır diğer din mensuplarının kasıtlı olarak Müslümanlara düşman edildiğini savunmaktadır. Yapılan yanlış yorumlar sebebiyle ehl-i kitapla Müslümanlar arasında büyük bir set çekildiğini bütün sohbetlerinde ve eserlerinde vurgulamaktadır. Ona göre Allah’ı bilene kafir yaftası yapıdırılmaz, çünkü Allah vardır diyen Müslüman; Allah’ın emrettiği gibi yaşayan mü’min, müttakidir.

Kuşçuoğlu’na göre semavi tek din İslam’dır, başka din olmadığına göre de bütün peygamberler İslam peygamberidir. Allah İslam’dan başka bir din göndermemiştir. O bu konuda Müslümanların diğer dinleri ötekileştiren tutumlarının doğru olmadığını belirtmekte, insanların içine düştükleri yanlışlıklara dikkat çekmektedir (Kuşçuoğlu; 2001: 94).

Kuşçuoğlu’na göre, semavi din bir tanedir ve değişmez. Yani peygamberlerin getirmiş oldukları din değil şeriatır; şeriat değişir fakat din değişmez. Dolayısıyla Hz. Adem’den bu yana gelen tek din İslam’dır. Kişilerin farklı peygamberlere inanıyor olması onların kafir olduğuna alamet değildir (Kuşçuoğlu, 2001: 62). O’na göre, “La ilahe illallah” diyen Müslümandır. Herhangi bir peygambere tabi olup, Allah’a şirk koşmayanları kafir diyerek dışlamak ve bunu kabul eden bir dini eğitim vermek İlahi emre uygun değildir (Kuşçuoğlu, 2004: 113).

Kuşçuoğlu, sonradan gelen dinin kendinden önceki dinin hükümlerini kaldırmasıyla ilgili de şunları söylemektedir: “Sonra gelen semâvî din, evvel gelen dîni iptal etmez. Edemez de!. Semâvî din bir tânedir. Şeriatler kulların tekâmülüne göre ihsan edilmiştir. Gerçek budur.! Hazret-i Allâh’ın Kur’ân-ı Azîmü’ş-şân’daki beyânı budur. Bunun dışındaki düşünceler îmanla bağdaşmadığı gibi, toplumlar arası düşmanlıktan başka bir şey getiremez; örneğin getirmedi de!.. Toplumlar arası dinde düşmanlık bu çarpık bilgidir gelmiştir. Çarpık bilginin Hristiyan âlemini engizisyona sürükleyen ve haçlı seferlerinin çıkmasına sebep olan, sonraki gelen Allah elçilerini kabul edememekten doğmuştur!. hakikatlerin zahirde görüldüğü şer’î hükümler insanların kemâlâtına göre tanzim edilmiştir. Allâh’ın elçileri vâsıtasıyla tebliğ edile gelmiştir. Elçiliklerinde ayrılık yoktur. Kur’ân-ı azîmü’ş-şân’da: “Evvelki gelenleri tasdik, sonraki gelecekleri de müjdeleyici olarak gönderdik” buyurdu, Hazret-i Allah!. Öyle ise toplumlar arası bu düşmanlık ve ayrılık niye?” (Kuşçuoğlu, 2004: 53).

Turkish Studies

Kuşçuoğlu'na göre, gerek toplumlar arasındaki din kaynaklı düşmanlık, gerekse İslam peygamberi Hz. Muhammed ile ilgili düşmanca tavırların sergilenmesi hep bu tek semavi dinin İslam olduğu gerçeğinin göz ardı edilmesinde yatmaktadır (Kuşçuoğlu, 1999: 88). Kuşçuoğlu, hem diğer din mensuplarıyla hem de farklı dini algılamalara sahip olanlarla ilgili önyargıların birlikte yaşamayı olumsuz etkilediğini (Karlı, 2013: 127) kitaplarında ve sohbetlerinde sık sık dile getirmektedir.

Kuşçuoğlu'nun diğer dinlerle ilgili olarak sergilediği hoş görü anlayışı Anadolu'da yağın olarak görülen Ahilik, Bektaşilik, ve Mevlevilik gibi oluşumlarda da görülmektedir (Kara, 2016: 222). Dolayısıyla bu tutumun oluşmasında tasavvuf anlayışının belirleyici olduğu söylenebilir.

3.2. Atatürk ile İlgili Görüşleri

Galip Kuşçuoğlu'nun Atatürk'le ilgili düşünceleri zikredilmeye değer bir özellik taşımaktadır. Kuşçuoğlu tarafından onunla ilgili görüşleri kitaplarında, sohbetlerinde, CD ve videolarında sık sık dile getirilmektedir. Şeyhin Atatürk'le ilgili bu olumlu kanaatleri müritler arasında da etkilidir. Galibiler Atatürk sevgisi ve bağlılıklarıyla övünmekte ve bunu sık sık dile getirmekten çekinmemektedirler.

Galip Kuşçuoğlu Atatürk'ün düşüncelerindeki temel gayenin, ülkemiz ve çağdaş devletlerle aramızda açılan büyük farkı kapatmak ve zamanla onları geçmek olduğunu ifade etmektedir. Ancak bazı insanlar, bilgisizliklerinden dolayı onu dinsizlikle itham ederken sözde aydın geçinen bir diğer grup ise Atatürk'ü kendilerine yakın gösterip inanan kitlenin zaaflarından yararlanarak Atatürk'ü dinsiz göstermeye çalışmışlardır. Ona göre, Atatürk dinsiz değil; (Kuşçuoğlu, 2011: 103) aksine Allah'ın varlığına ve peygamberin peygamberliğine inanan ve "Onun getirdiği hakikatler aynen tatbik edildiği zaman kurtuluşa erersiniz" diyen büyük bir insandır (Kuşçuoğlu, 2004: 111-112).

Kuşçuoğlu'na göre Atatürk istisnai yaratılmış bir insandır. O emr-i İlahinin bekçisidir ve toplumu ıslaha vazifelidir. (Kuşçuoğlu, 1998: 13).

Kuşçuoğlu'nun Atatürk'le ilgili şu sözleri dikkate şayandır. "Atatürkün yokluğunun ızdırabını duyuyorum. Olsa idi neler yapmazdık birlikte? İslamiyetin tek din olduğunu, Allah'ın varlığına inanan bütün insanların Müslüman olduğunu, cümle güzelliklerin İslamiyet'in bir parçası olduğunu ve insanların kardeş olduğunu hemen, çekinmeden ilan eder, kurdu koyunla beraber yürütürdük. Bütün peygamber efendilerimizi ve getirdikleri cümle kitapları da, suhurları da kabul eder, salıklarını tarif eder, en son gelen Hazret-i Kur'anı da lütfen ihmal etmemelerini tavsiye ederdik. Birbirimizi kucaklar, iman edenlere yalnızca Allah'a imanı bizim ölçümüze de denk görür, çekinmeden bağrımıza basar, "kardeşim" diyebilirdik." (Kuşçuoğlu, 1999: 201).

Galip Kuşçuoğlu, Atatürk'ün kıymetinin bütün millet tarafından bilinmesi ve kabul edilmesi gerektiğini düşünmektedir. Böylece O'nun istismar edilemeyeceğini vatan ve millet için yaptıkları daha iyi anlaşılacaktır. Kuşçuoğlu, tüm yetkililerden Atatürk'le ilgili gerçeklerin düzeltilmesini ve konuda gayret gösterilmesini rica etmekte ve böylece onun daha iyi anlaşılacağını iddia etmektedir. (Kuşçuoğlu, 1999: 33)

3.3. Siyasal Görüşleri

Kuşçuoğlu'na göre en uygun yönetim tarzı cumhuriyettir. Diğer İslam devletlerinden ileri durumda olmamız buna bağlıdır. Fakat muasır medeniyetler seviyesine ulaşabilmemiz için çok çalışmamız gerekmektedir. Bu da ancak teknolojiye sarılmakla ve onu hayatımızın her alanında konumlandırmakla mümkündür. Kuşçuoğlu laiklik konusunda da olumlu kanaatlere sahiptir. Ona göre laiklik Hz. Peygamberin hayatında da görülmektedir (Kuşçuoğlu, 2004: 140; Kuşçuoğlu, 1998: 114).

Galibiler arasında siyasi bir partiye yakınlık anlamında herhangi bir parti ismi öne çıkarılmamaktadır. Müritler arasında da siyaset konuşulması çok tercih edilmemektedir. Galip Kuşçuoğlu da bu anlamda dergâha siyaset sokulmamasını tavsiye etmektedir. O, tarikat üyelerini belli bir partiye yönlendirmediğini, siyasetle sadece bir seçmen olarak ilgili olduğunu ve kendisine bu konuda danışanlara bir vatandaş olarak kendi fikrini belirttiğini ifade etmektedir. Kuşçuoğlu, son seçimlerde gayri ihtiyari olarak oy verdiğini ve oy vermede tercihinin genç kimselerden oluştuğu için Ak Parti olduğunu belirtmektedir (Parlamış, 2012: 143).

Kuşçuoğlu siyasi tutum olarak tarikatın durumunu partiler üstü olduğunu ve herkesin siyasi tercihinde özgür bırakıldığını ifade etmektedir. O Galibiliği herhangi bir partiyle özdeşleştirmek iftira ve zulümdür (Kuşçuoğlu, 2004: 227).

Kendi siyasi tutumunu ise siyasetle ilgisi olmadığı ve rejim, siyaset gibi konuları eleştirmenin bilgisi ve görüşünün dışında olduğu şeklinde belirtmektedir. Ayrıca “selametler daima kenardandır.” prensibiyle hareket ederek siyasetten kendisini ve ilmini dışarıda tutmaya çalıştığını ifade etmektedir. (Kuşçuoğlu, 1998: 49-50).

Son seçimlerde Galibi müritlerinin çoğu oy vermede AKP’yi tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Ancak yaptığımız kişisel sohbetlerde başka partilere de oy veren müritlerin olduğu tespit edilmiştir. Alanda elde edilen verilere göre (Bir mürit) Galibilik’in “particilik ve siyaset”ten uzak durmasının nedenini şöyle ifade edilmiştir: Particilik ve siyasetle ilgilenmek insanlar arasında zıtlasmaya sebep olabilir. Senin partin benim partim olur. Böyle bir durum tasavvufu öldürür. O yüzden kim hangi partiye isterse oyunu verir. Galip Efendi dergaha siyaset sokmam diyor. Dergahımızda politika, siyaset yoktur. Ama bizler vatandaş olarak bu konuda tercihimizi yaparız... Birçok üyenin benzer şekilde ifade ettiği gibi bir üye de “biz partici değiliz, devletimize, milletimize ve bu vatan için hizmet edenlere, emeği geçenlere dua ederiz” demektedir. Bu ifadeleri doğrulayıcı nitelikte zikir sonrasında yapılan dualarda tasavvuf büyüklerinin yanı sıra devlet, millet, ordu, emniyet güçleri... vs de sürekli bir biçimde geçmektedir (Parlamış, 2012: 144).

Yukarıdaki bilgilerden anlaşılmaktadır ki, Galibiler içerisinde siyaset grup içi ilişkiyi belirleyen bir faktör değildir. Dervişlere bu konuda herhangi bir siyasi yönlendirme yapılmamaktadır. Her birey oy vereceği partiyi özgür iradesiyle tercih edebilme hürriyetine sahiptir.

SONUÇ

Hasan Galip Kuşçuoğluna manevi meclis tarafından verildiğine inanılan Galibilik, Alevi meşrep bir tarikattır. Yani köken itibarıyla Hz. Ali’ye dayanmaktadır. Galibilik 1993 yılında müstakil bir tarikat hüviyeti kazanmıştır. Tarikatın şeyhi Kuşçuoğlu, teknolojiyi takip eden ve kullanan yenilikçi bir şeyh portresi çizmektedir. Tarikat şeyhinin Atatürk sevgisi ve bağlılığı dikkate şayandır. Müritlere de Atatürk sevgisi ve devrimlerine bağlılığı tavsiye etmektedir. Müritlerin de bu emre harfiyyen uymakta oldukları görülmektedir.

Kuşçuoğlu 2013 senesinde vefat etmiştir. O’nun vefatından sonra tarikatta herhangi bir dağılma olmamış, halifelerinden olan Ali Yetkin Şekerci ve Atıf Uzunömeroğlu tarikatın yeni şeyhleri olarak kabul edilmişlerdir. Galibilerin faaliyette olduğu illerde yapılan istişareler sonucu bazı illerde Ali Yetkin Şekerci, bazı illerde de Atıf Uzunömeroğlu şeyh olarak kabul edilmiştir. Bütün Galibi dervişler tarafından her iki şeyhe karşı derin bir hürmet ve saygı gözlenmektedir.

Diğer din mensuplarıyla ilgili görüşleri de oldukça ilgi çekicidir. İnsanların kendi dinlerinin dışındaki din mensuplarını aşağılayıcı, ötekileştirici ve itham edici ifadelerle isimlendirmelerini doğru bulmamaktadır. Kuşçuoğlu’nun “Allah vardır diyen Müslümandır” sözü tarikat üyeleri tarafından düstur kabul edilmektedir.

Siyasi tutum olarak herhangi bir parti öne çıkmamakta, tarikat bu konuda mensuplarını özgür bırakmaktadır. Onlar daha çok dünyayı okuyan ve zamanın şartlarına uygun hareket eden hareketleri tasvip etmektedirler.

Galibilik'te, dünyanın hem maddi hem de manevi bir kazanç yeri olduğu vurgulanarak, 'bir lokma bir hırka' anlayışının reddedilmesi oldukça önemli bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu tutumun ortaya çıkmasında bizzat şeyhin ticaretle iştigal etmesinin ve konuyla ilgili uyarılarının etkili ve belirleyici olduğu düşünülmektedir.

Galibilik'te, siyaset ön planda tutulan ve dervişler arası ilişkileri belirleyen bir unsur durumunda değildir. Tasavvufi hayat ve maneviyat öne çıkarılmaktadır. Siyasetin tasavvufi hayatı ve müridin maneviyatını bozacağı endişesi taşınmaktadır. Ancak oy verilen partilere dikkat edildiğinde sağ partilerin tercih edildiği görülmektedir.

Galibilik'te tekke ve zaviyelerin, eski fonksiyonunu kaybettiği için Atatürk tarafından ileri bir tarihte yeniden açılmak üzere kapatıldığı kabul edilmektedir. Atatürk'ün aşırı yüceltilmesinin ya da insafsızca eleştirilmesinin doğru olmadığını, yaşadığı dönemin şartları içinde "ıslah vazifesinin" bir gereği olarak yapılabilecek en iyi icraatları gerçekleştirdiğinin kabul edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Galibiler, ibadetlerini gerçekleştirdikleri mekanlara dergah ismini vermektedirler. Bu mekanların Galibilerin tarikat ritüellerini gerçekleştirme yeri olmasının yanında, tarikat üyelerini birleştirme ve bütünleştirme fonksiyonunu da yerine getirdiği kabul edilmektedir. Tarikata ait olan vakıflar ise tarikat üyeleri ve bulunduğu çevredeki yoksullara çeşitli yardımlar sağlayarak bir sosyal yardımlaşma ve dayanışma mekanizması olarak çalışmaktadır. Ayrıca bu vakıflar, ücretsiz olarak ekmek, CD ve kitap dağıtımını ile tarikatın tanıtımını ve yayılması görevini de yerine getirmektedirler.

Galibilik bir dini grup olarak ele alındığında şeyh-mürid formunun temel ilişki biçimini oluşturduğu görülmektedir. Tarikatın şeyhi olması bakımından Galip Kuşçuoğlu müritler arasında birlik ve bütünleşmeyi sağlayan, problemleri konuların çözümünde kendisine danışılan, manevi makam ve mertebelere ulaşmada rehber olarak kabul edilmektedir.

KAYNAKÇA

- Atacan, F. (1990), *Sosyal Değişme ve Tarikat Cerrahiler*, İstanbul: Hil Yayınları.
- Atay, T. (1996), *Batı'da Bir Nakşî Cemaati Şeyh Nazım Kıbrısı Örneği*, İstanbul: İletişim Yayınları.
- Aydın, M. (2011), *Galip Hasan Kuşçuoğlu'nun Hayatı ve Tasavvufî Görüşleri*, Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi, Ankara: Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ayni, M. A. (1985), *İslam Tasavvuf Tarihi*, Sadeleştiren: H. R. Yananlı, İstanbul: Akabe Yayınları.
- Bardakçı, M. N. (2005), *Sosyo-Kültürel Hayatta Tasavvuf*, İstanbul: Rağbet Yayınları.
- Başegit, B. (2015), *Bir Dini Grup Üzerine Sosyolojik Araştırma (Galibiler- Antalya)* Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi, Isparta: Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çelik, C. (2011), "Türkiye'de Dini Gruplar Sosyolojisi", ERUSAM Analiz I, Kayseri: (Ekim 2911).
- Demirci, M. (2000), "Türkiye'nin Çağdaşlaşma Sürecinde Tarikatlar", Türkiye'nin Çağdaşlaşma Serüveni ve İslam, Yay. Haz. Mehmet Demirci, Ankara: (Semp. 3-4 Mayıs 1997, İzmir).
- Efe, A. (2013), *Dini Gruplar Sosyolojisi*, İstanbul: Dönem Yayıncılık.

- Freyer, H. (1964), *Din Sosyolojisi*, Çev. Turgut Kalpsüz, Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.
- Giddens, A. (1989), *Sociology*, New York: Basil Blackwell Ltd.
- Günay, Ü.- A. V. E. (1999), *Toplumsal Değişme, Tasavvuf, Tarikatlar ve Türkiye*, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları.
- Güngör, E. (1996), *İslam Tasavvufunun Meseleleri*, İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Güngör, Ö. (2016), “The Social Construction of Identity and Reality: The Case of Kuşçuoğlu”, *Turkish Studies*, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 11/12 Summer 2016, p. 85-100, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9799> ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY.
- <http://www.ghkvakfi.com/> (20.09.2015).
- <http://www.galibivakfi.com>. (15.08.2016).
- Johnstone, R. L. (1992), Johnstone, *Religion in Society*, New Jersey.
- Kara, İ. (1990), *Tasavvuf ve Tarikatlar Tarihi*, İstanbul: Dergah Yayınları.
- Kara, B. (2016), “Mutasavvıf Çizgide Bir Hoca: Lokman-ı Perende”, *Turkish Studies*, International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 11/13 Summer 2016, p. 217-228, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9799> ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY.
- Karşlı, B. (2013), Toplumsal Birlikteliklerde Öncelikler: Kabullenme ve Dışlanmanın Sosyo-Psikolojik Temelleri (Alevilik- Sünnilik Örneği), *Birey ve Toplum*, Güz 2013, C. 3, S. 6, s. 99-135.
- Kaya, K. (2002), *Mikrososyoloji ve Toplumsal Grup Türleri*, Isparta: Fakülte Kitabevi.
- Kirman, M. A. (2011), *Din Sosyolojisi Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Rağbet Yayınları.
- Kuşçuoğlu, H.G.H. (1998) *Tasavvuf ve Zikrullah*, Ankara: G. K. K. E. V. Yayınları.
- .....(1999), *Metafizik I*, Antalya: G. K. K. E. V. Yayınları.
- .....(2001), *Merhamet-i İlahiden Hikmet-i İlahi Olan Asra uyumlu Rahmet Damlaları*, Ankara: G. K. K. E. V. Yayınları.
- .....(2003), *Metafizik II*, Antalya: G. K. K. E. V. Yayınları.
- .....(2004), *Muhtaç Olduğumuz Kardeşlik*, Antalya: G. K. K. E. V. Yayınları.
- .....(2011), *Hız Kur'an'da Tesettür Hicap ve Edep*, G. K. K. E. V. Yayınları.
- Parlamış, İ. (2012), *Galibilik'in Din anlayışı (Mammak örneği)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öngören, R. (2011), “Tarikat”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 40, İstanbul: TDV Yayınları.
- Wach, J. (1990), *Din Sosyolojisi*, Çev. Ünver Günay, Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

Albayrak, A. (2016). "Alevi Meşrep Bir Tarikat: Galibilik / A Characterized as Alevi of Order: Galibis", *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Mehmet Akkuş Armağanı) Volume 11/17 Fall 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11121>, p. 267-282.